

Mardin’de Anadili Günü Kutlaması

Değerli Katılımcılar,

Öncelikle sevgi ve saygıyla hepinizi en iyi duygularıyla selamlıyorum.

21 Şubat Anadil Günü vesilesiyle bugün burada sizlerle bir araya gelmek ve düşüncelerimi paylaşmak benim için büyük bir onurdur. Nazik davetiye için Mardin Emek ve Demokrasi Platformuna içtenlikle teşekkür ediyorum.

Süryanice, uygarlık tarihinin derinliklerinden süzülüp gelen, insanlığın ortak mirasına katkıda bulunmuş kadim bir dildir. Ancak bugün bu dil, genel manada, dünyanın her tarafında pek çok engelle karşı karşıyadır. Bu nedenle, Süryanicenin korunması sadece dilbilimsel bir mesele değil, aynı zamanda insani ve vicdani bir sorumluluktur.

Anadil, yalnızca bir iletişim aracı değildir; bir halkın kimliğini, kültürünü ve düşünsel birikimini taşıyan bir hafızadır. İnsanların dünyayı algılama biçimini, değerlerini ve kimliğini şekillendirir. Hatta toplumu ayakta tutan adalet, ahlak ve erdem gibi insani değerlerin gelişimine de katkı sunar. Bu yüzden, anadilini korumak, geçmişin mirasını geleceğe taşımak ve bir toplumun varlığını sürdürebilmesini sağlamak demektir.

Bugün Süryanice, birçok zorlukla yüzleşmektedir. Bu dilin hak ettiği toplumsal değeri görmemesi en büyük engellerden biridir. Oysa Süryanice, felsefi, teolojik ve bilimsel alanlarda insanlık düşüncesine eşsiz katkılar sunmuş bir dildir. Ancak bu zengin miras, günümüz dünyasında yeterince değerlendirilememekte ve modern bilimsel çalışmalarla bütünleşememektedir.

Bir dilin yaşaması, yalnızca konuşulmasına değil, aynı zamanda akademik alanda da varlık göstermesine bağlıdır. Süryaniceyi araştıran, geliştiren uzmanların ve akademisyenlerin sayısının azlığı, dilin geleceği için ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Bu noktada, Süryaniceyi öğretme süreçleri modern pedagojik yöntemlerle desteklenmeli, eğitim materyalleri geliştirilerek dilin öğrenimi daha sistemli hale getirilmelidir.

Öte yandan, tarihsel olaylar ve sosyal çalkantılar, Süryaniceyi konuşan toplulukların dünya geneline dağılmasına neden olmuş, bu da dilin günlük hayatta kullanımını azaltmıştır. Bu bağlamda toplumsal farkındalığın artırılması, dilin korunması açısından hayati önemdedir.

Bir dili sadece bireysel çabalarla yaşatmak mümkün değildir; bu, toplumsal bilinç, siyasi destek ve kararlı bir irade gerektirir. Kilise başta olmak üzere, Süryani kurumları ve kültürel mirasa duyarlı

herkes, bu konuda daha fazla sorumluluk üstlenmelidir. Eğitim materyalleri geliştirilmeli, akademik çalışmalar teşvik edilmeli ve dijital platformlarda daha fazla Süryanice içerik üretilmelidir.

Dil, yalnızca düşüncelerimizi ifade ettiğimiz kelimeler bütünü değildir; o, tıpkı tuz gibi, bir toplumun özünü koruyan ve ona tat veren temel unsurlardan biridir. Eğer dil korunmazsa, zamanla anlamını ve kimliğini kaybeder. Bugün yaşanan kültürel aşınmanın derinliğinde, bu tat kaybı yatmaktadır.

Bu nedenle, Süryanicenin gelişimi ve geleceğe taşınması, bilinçli, kararlı ve sistemli çabalar gerektirir. Bu, sadece Süryaniler için değil, insanlığın ortak kültürel mirasına değer veren herkes için bir sorumluluktur.

Süryanicenin Gelişimini Zorlaştıran Faktörler

Her dilin bir hikâyesi vardır, ancak Süryanice, dünya dilleri ve özellikle Sami dilleri içinde kendine özgü bir yere sahiptir. Doğu kültürünü besleyen üretken bir damar olmasına rağmen, tarihsel olaylar ve sosyo-politik çekişmeler nedeniyle bugün bakıma ve korunmaya muhtaç bir hale gelmiştir. Bu durum, geçmişin siyasi çalkantılarının ve göçlerin yarattığı olumsuzlukların bir yansımasıdır.

Süryanicenin korunması ve gelişimi önündeki en büyük zorluklardan biri, klasik ve yerel lehçeleri arasındaki farklardır. Klasik Süryanice, kilise litürjisi ve edebiyatında önemli bir yer tutarken, yerel lehçeler günlük yaşamda daha yaygındır. Ancak bu çeşitlilik, ortak bir standardın oluşturulmasını zorlaştırmaktadır. Farklı coğrafyalarda yaşayan Süryani topluluklarının kendi lehçelerine bağlı kalması da dilin bütünleşmesini engelleyen bir başka faktördür.

Dilsel çeşitlilik kültürel bir zenginlik olmakla birlikte, ortak bir standart belirlenmediğinde iletişim ve üretim açısından dezavantaja dönüşebilir. Süryanicenin geleceğini güvence altına almak için ortak bir yapının oluşturulması ve bu doğrultuda çalışmaların artırılması büyük önem taşımaktadır. Tüm topluluklar tarafından kabul gören bir standart, hem kültürel mirasın korunmasını hem de dilin sürdürülebilirliğini sağlayacaktır.

Kadim dil Süryanicenin gelişimini zorlaştıran temel bazı faktörler şöyle sıralanabilir:

1. Bilgi ve Farkındalık Eksikliği

- Süryanicenin evrensel kültüre ve bilimsel düşünceye katkılarının yeterince bilinmemesi.
- Kültürel farkındalığın zayıf olması ve samimi bilinç eksikliği.

- "Antikanın kıymetini ancak sarraflar bilir" sözünün doğruluğu: Dilin derinliğini anlayacak dilsel sarrafların azlığı.

2. Tarihsel ve Sosyolojik Engeller

- Süryanilerin tarihte maruz kaldığı sosyal olayların dil üzerinde bıraktığı olumsuz etkiler.
- Korku kültürünün yarattığı kimlik kaybı ve kişisel dağınıklık.
- Zorunlu göçler ve diasporanın günlük kullanımda dili aksatması.
- Toplumsal dağınıklık nedeniyle ortak bir dil bilinci oluşturulamaması.

3. Kültürel ve Sosyal Faktörler

- Popüler kültürün olumsuz süreçleri ve otantik kimliklerin aşınması.
- Ailelerin ve sivil toplumun yeterince sorumluluk almaması.
- Süryaniceyi yaşatma çabalarının, projelerin ve girişimlerin yeterli destek görmemesi.

4. Eğitim ve Pedagojik Sorunlar

- Süryanice öğretiminin sistematik bir müfredattan yoksun olması.
- Pedagojik yöntemlerin eksikliği ve dil eğitim tekniklerinin yeterince uygulanamaması.
- Nitelikli Süryanice öğretmenlerinin azlığı ve dil öğretime yönelik kaynak eksikliği.

5. Siyasi ve Kurumsal Destek Eksikliği

- Süryanicenin geliştirilmesi için yeterli siyasi ve kurumsal desteğin olmaması.

Görüldüğü gibi, binlerce yıllık köklü bir geçmişe ve zengin bir mirasa sahip Süryanice, varlığını sürdürme mücadelesinde pek çok engelle karşı karşıyadır. Bu zorluklar yalnızca tarihsel süreçlerden değil, toplumsal dinamiklerden ve bireysel farkındalık eksikliğinden de beslenmektedir.

Süryaniceye yönelik pedagojik yetersizlikler ve bilimsel değerinin yeterince bilinmemesi, dilin gelişimi önündeki en büyük engellerden biridir. Oysa Süryanice, sadece bir iletişim aracı değil, aynı zamanda derin bir düşünsel mirasa ve bilimsel katkılara sahip evrensel bir değerdir. Ancak, bu değer günümüzde hak ettiği ilgiyi görmemekte, klasik metinler ve teolojik-felsefi yaklaşımlar çağdaş bilimsel çalışmalarla yeterince bütünleşememektedir.

Bir diğer önemli sorun, dilsel uzmanlık eksikliğidir. Süryaniceyi ileri seviyede bilen kişi sayısı sınırlıdır ve mevcut uzmanlar, farklı alanlarda çalışmak zorunda kalarak dilin korunmasına tam

anlamıyla katkı sağlayamamaktadır. Bu durum, Süryanice eğitime yönelik çabaların dağınık ve yetersiz kalmasına yol açmaktadır.

Tarihsel olaylar ve göçler, Süryaniceyi konuşan toplulukları coğrafi olarak dağılmış, bu da dilin günlük hayatta kullanımını ciddi ölçüde azaltmıştır. Baskın dillerin etkisi altında kalan yeni kuşaklar, anadilini öğrenme konusunda giderek daha fazla zorluk yaşamaktadır. Buna ek olarak, modern pedagojik materyallerin ve etkili öğretim yöntemlerinin eksikliği, Süryanice eğitiminin verimini düşürmektedir.

Tüm bu engellere rağmen, bilinçli adımlarla Süryaniceyi koruma ve gelecek nesillere aktarma konusunda umut yaratmak mümkündür. Eğitimde yenilikçi yöntemler benimsenerek, dilin akademik ve kültürel alanlardaki etkinliği artırılarak ve toplumsal farkındalık güçlendirilerek bu kadim miras yaşatılabilir.

Çocuk Gelişiminde Ana Dilin Önemi

Bir çocuğun anadilini edinmesi, onun zihinsel, duygusal ve kültürel gelişimi açısından hayati bir öneme sahiptir. Anadil, yalnızca bir iletişim aracı değil, aynı zamanda bireyin kimliğini şekillendiren, dünyayı algılama biçimini geliştiren ve toplumsal bağlarını güçlendiren temel bir unsurdur. Bu bağlamda, çocukların Süryaniceyi edinmesi, hem bireysel hem de toplumsal düzeyde derin etkiler yaratan bir süreçtir.

Anadilini edinen bir çocuk, dünyayı daha geniş bir pencereden görür, kendisini daha iyi ifade eder, özgüven kazanır ve kültürel kökleriyle daha güçlü bir bağ kurar. Aynı zamanda, anadil aracılığıyla düşünme becerileri gelişir ve toplumsal aidiyet duygusu pekişir. Çünkü anadili, zihni besler, ikinci dili daha sağlam temellere oturtur. Bu nedenle, Süryanice gibi kadim bir dili yaşatmak, sadece bir dilsel mirası korumak değil, sağlıklı bir kimlik inşasını desteklemek anlamına da gelir.

Bu süreçte ailelerin, eğitimcilerin ve kilise kurumunun bilinçli ve kararlı bir tutum sergilemesi büyük önem taşır. Süryanice, sadece onu konuşan topluluklar için değil, insanlığın ortak kültürel mirası için de kıymetli bir değerdir. Onu gelecek nesillere aktarmak, bireysel bir tercih olmanın ötesinde, tarihsel bir sorumluluktur. **Sabrınıza ve anlayışınıza teşekkür ederim.**

Saygılarımla..

Yusuf Beğtaş